

Sygn. akt: III U 468/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 września 2015 r. w O.

sprawy z odwołania M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w W.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W.

z dnia 26.05.2015r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. M. prawo do emerytury począwszy od dnia 10.05.2015r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.05.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił M. M. prawa do emerytury.

M. M. odwołał się od tej decyzji. Podniósł, że pracował jako maszynista maszyn budowlanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że M. M. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

W dniu 20.05.2015r. M. M. złożył w Oddziale ZUS wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. ZUS uznał, że M. M. osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, nie jest członkiem OFE, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy w wymiarze 25 lat, lecz nie przepracował 15 lat w szczególnych warunkach.

M. M. urodził się dnia (...) Zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art. 184** ustawy **o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń (tekst jedn. Dz.U. z 2015r., poz.748)** w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący na dzień 01.01.1999r. zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności, czy pracował w szczególnych warunkach od dnia 06.11.1978r. do dnia 30.09.1998r. w (...) w W..

W oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach osobowych odwołującego oraz w oparciu o zeznania świadków L. T. (k.18v) i T. Ś. (k.18v) Sąd ustalił, że M. M. został zatrudniony dnia 06.11.1978r. na stanowisku operatora betoniarki. Był to samochód J. służący do mieszania i przewozu betonu. Z wszystkich dokumentów, w których określone jest stanowisko pracy odwołującego, wynika, że przez cały okres zatrudnienia w (...) pracował w tym charakterze. Odwołujący posiadał prawo jazdy na kategorię C uprawniające do kierowania takimi pojazdami. Przechodził badania lekarskie pod kątem możliwości zajmowania takiego stanowiska. Z zeznań świadków dodatkowo wynika, że w razie potrzeby odwołujący kierował także w zastępstwie koparkami, spychaczami i dźwigami, które były ciężkimi maszynami budowlanymi. Nadto odwołujący wyjeżdżał na budowy eksportowe do ZSRR i Czechosłowacji. Z dokumentów oraz z zeznań odwołującego wynika, że wówczas także pracował jako operator ciężkich maszyn budowlanych: koparek, dźwigów i na pompie S.. W (...) odwołujący pracował do dnia 30.09.1998r.

Sąd dał wiarę zarówno zeznaniom świadków jak i odwołującego. Zeznania te znajdują bowiem pełne potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych ze spornego okresu. Świadcowie są osobami, które pracowały razem z odwołującym. Znają zatem specyfikę jego pracy. Świadek L. T. pracował jako mechanik, a potem jako kierowca ciężkich maszyn budowlanych, a świadek T. Ś. był mechanikiem. Świadcowie mieli zatem bezpośredni kontakt w pracy z odwołującym.

Z tych względów Sąd uznał, że należy zaliczyć odwołującemu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okres od dnia 06.11.1978r. do dnia 30.09.1998r. Okres ten wynosi **19 lat, 10 miesięcy i 9 dni**. W tym okresie odwołujący wykonywał pracę wymienioną w wykazie A, dziale V, poz.3 w/w rozporządzenia. Obliczając ten okres, Sąd przyjął okresy zatrudnienia wyszczególnione w karcie przebiegu zatrudnienia (k.49 a.e.). Przy czym do okresów tych Sąd zaliczył także okresy, za które M. M. otrzymał po dniu 14.11.1991r. wynagrodzenie za czas choroby, a które przypadły w okresie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, należy zaliczyć do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Sąd kierował się w tym zakresie wykładnią art.184 w/w ustawy dokonaną przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23.04.2010r., zgodnie z którą wykazanie w dniu 1 stycznia 1999r. określonego w art. 184 w/w ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r. (II UK 313/09). Taka interpretacja wynika z faktu, że ustawodawca w art.184 w/w ustawy utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarował ich przyszłe

prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Przez wydanie tego przepisu nastąpił stan związania, tj. zobowiązania się przez Państwo do powstrzymania się od jakiejkolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art.184 ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Stąd ocena, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999r. określonego w art.184 ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r.

Z tych względów Sąd uznał, że M. M. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i w oparciu o art.129 ust.1 w/w ustawy przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia (...), tj. od ukończenia przez odwołującego 60 lat.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴§2 kpc.**

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Organ rentowy ocenia prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie treści świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W niniejszej sprawie odwołujący nie złożył takiego świadectwa. Dopiero zatem postępowanie dowodowe przeprowadzone przed Sądem wykazało, że w spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.